

مقاله مروری

[1]

قابلیت اطمینان شبکه های توزیع نیرو و روش‌های بهبود کیفیت سرویس

دکتر علی پیروی

استادیار دانشکده مهندسی دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده:

گستردگی شبکه های توزیع نیرو و کثرت تعداد عناصر و تجهیزات این شبکه ها و ضرورت توسعه شبکه های توزیع نیرو تا دورترین روستاهای نقاط کشور با عنایت به اهداف و برنامه های توسعه جمهوری اسلامی ایران مطالعه و دقت بیشتری در وضعیت این شبکه ها و مشکلات یا نقاط ضعف آنها را می طلبد. گرچه برخلاف سایر بخش‌های سیستم قدرت سرمایه گذاری در این بخش از سیستم قدرت کم کم انجام می شود اما در مجموع بلحاظ گستردگی این بخش سهم عمدۀ ای از کل سرمایه گذاری را بخود اختصاص داده است. بدون شک کیفیت عملکرد این بخش از سیستم قدرت بیش از سایر بخشها مورد توجه مشترکین است زیرا عمل "حد فاصل بین مشترکین و سیستم های انتقال و تولید می باشد. در این مقاله معیارها و روش‌های بررسی قابلیت اطمینان شبکه های توزیع نیرو و عوامل ایجاد خطأ و روش‌های بهبود کیفیت سرویس ارائه می گردد.

مقدمه.

بررسی آمار خاموشی های مشترکین نشان می دهد که درصد عمدۀ ای این خاموشیها ناشی از رخدادهای مربوط به شبکه توزیع نیرو بوده [۱] لذا سرمایه گذاری جهت بهبود کیفیت

این مقاله در تاریخ ۷۳/۹/۵ دریافت شد، در تاریخ ۷۳/۸/۲۹ نسخه تصحیح شده به دفتر نشریه رسید و در تاریخ ۷۳/۹/۵ برای نشر در نشریه تصویب گردید.

معیارها و

برای انجام

و الکتریک

بر

طراحان

اتصال اض

مجموعه

سیستم‌ها

-

قابلیت ام

توزيع من

۵۰ شین

پست با

ممکن ام

بهره‌گرف

محاسبه

بطرور به

قابلیت

و میزان

می‌توانی

برنامه ر

قابلیت

سرویس دهی شبکه‌های توزیع بیش از سرمایه‌گذاری در سایر بخش‌های سیستم در بهبود قابلیت اطمینان و کیفیت سرویس دهی کل سیستم قدرت اثر می‌گذارد. طرح‌های توسعه سیستم توزیع نیرو و هرگونه سرمایه‌گذاری در این بخش از سیستم می‌باشند با هدف بهبود کیفیت سرویس و افزایش میزان قابلیت اطمینان شبکه صورت پذیرد زیرا تنها در اینصورت است که ضمن افزایش رضایت مشترکین از کیفیت سرویس از مزایای دیگر یک سیستم قابل اطمینان مثل کاهش میزان درآمد از دست رفته ناشی از قطع برق مشترکین و کاهش خسارات وارد به تجهیزات شبکه و تاسیسات مشترکین و سایر صرفه جویی‌های ممکن بهره‌مند می‌شوند.

کیفیت سرویس^(۱) نه تنها در گرو حفظ سیستم در یک محدوده بسیار باریک از ولتاژ و اضافه بار خطوط است بلکه وابسته به آمادگی سیستم برای مقابله با خطاها اتفاقی یا عمدی و رخدادهای غیر مترقبه به منظور شناسایی و جایابی خطأ و محدود نمودن اثرات سوء خرابی و بازگرداندن سریع سرویس مشترکین بكمک تجهیزات قطع دستی و اتوماتیک می‌باشد. ساختار عمدتاً شعاعی شبکه‌های توزیع نیرو و کاستی‌های موجود در این سیستم‌ها از نظر تعداد وسائل قطع کننده حفاظتی در ایران عوامل اساسی در کاهش میزان قابلیت اطمینان این سیستم‌ها می‌باشند. لذا نگرشی اساسی به قابلیت اطمینان سیستم‌های توزیع نیرو امری حیاتی در شناخت نقاط ضعف و راهگشای مهندسین طراح و مدیریت‌های برق منطقه‌ای و راهنمای مسؤولین این صنعت جهت بهینه سازی سرمایه‌گذاری‌های آتی در توسعه این سیستم‌ها خواهد بود.

قابلیت اطمینان شبکه‌های توزیع نیرو

برای تامین رشد آتی بار و جوابگویی به تقاضای روزافزون برای مصرف انرژی الکتریکی طراحان و مجریان طرح‌های توسعه شبکه‌های توزیع نیرو با توجه به وضعیت موجود شبکه و دستورالعمل‌های موجود و روش‌های جاری و با هدف بهینه سازی اقتصادی ترکیب‌های مختلفی از تجهیزات و خطوط را طراحی و اجرا می‌کنند. شناخت و بکارگیری

معیارها و روش‌های ارزیابی قابلیت اطمینان سیستم‌های توزیع نیرو می‌تواند زمینه‌های لازم را برای انجام مطالعات اساسی و دستیابی به اهداف فوق فراهم آورد. نرم‌افزار محاسبات مکانیکی و الکتریکی شبکه‌های توزیع توسط مولف تدوین شده است.

برای جوابگوئی به این تقاضا ترکیب‌های مختلفی با عملکرد متفاوت حسب نظر طراحان توسعه شبکه بکار گرفته می‌شوند. اهم این ترکیبات عبارتند از شعاعی، شعاعی با اتصال اضطراری، شعاعی با حلقه، حلقوی، غربالی، سیستم انشعاب نقطه‌ای، شعاعی مجموعه‌ای و شعاعی انتخابی و هریک بسته به عملکرد مورد نظر در سطوح مختلف ولتاژ سیستم‌های توزیع نیرو بکار می‌رود.

چنانچه بخواهیم در مطالعه قابلیت اطمینان سیستم توزیع از همان روش‌های ارزیابی قابلیت اطمینان که در سیستم انتقال نیرو استفاده می‌کنیم [۴، ۳، ۲] بهره جوئیم گستردنگی شبکه توزیع منجر به پیچیدگی شدید مساله خواهد شد. اگر در شبکه انتقال سراسری یک کشور حدود ۵۰ شین داشته باشیم در مدلسازی قابلیت اطمینان یک تغذیه کننده^(۱) فشار متوسط از یک پست با همین تعداد شین مواجه می‌شویم، لذا حجم محاسبات قابلیت اطمینان سیستم توزیع ممکن است دهها برابر سیستم انتقال شود. از این رو باید از ویژگیهای ساختاری شبکه توزیع بهره گرفت و از روش‌هایی استفاده نمود که ضمن برخورداری از دقت کافی بتوانند حجم محاسبات را به حداقل ممکن کاهش دهند.

با بکارگیری معیارهای مناسب قابلیت اطمینان می‌توان طراحی توسعه شبکه توزیع را بطور بهینه، ترکیبی هم از نظر اقتصادی هم از نظر کیفیت سرویس دهی انجام داد. با مطالعات قابلیت اطمینان به تخمین یا پیش‌بینی نرخ متوسط حوادث محتمل در شبکه و تواتر خاموشی و میزان بار قطع شده و مدت خاموشی و اثرات آن می‌پردازیم. همچنین براساس این مطالعات می‌توانیم تاثیر شرایط مختلف آب و هوا را در عملکرد تجهیزات و خطوط مدلسازی نموده و برنامه ریزی مناسبی جهت حفاظت و نگهداری این تجهیزات ارائه نمائیم [۵]. در مطالعه قابلیت اطمینان شبکه می‌بایستی به نکات زیر توجه نمود:

- ۱- عوامل موثر در میزان قابلیت اطمینان سیستم
- ۲- معیارهای مشخص کننده میزان قابلیت اطمینان سیستم
- ۳- الگوریتمها^(۱) و روش‌های محاسباتی
- ۴- تعیین میزان حداقل قابل قبول قابلیت اطمینان سیستم
- ۵- توجه به توجیه اقتصادی در بهینه سازی قابلیت اطمینان سیستم [۶]
- ۶- توجه به تنوع مصرف کننده‌ها و میزان نیاز ایشان به سرویس برق قابل اطمینان [۷]
- ۷- توجه به اثر سطح در نظر گرفته شده قابلیت اطمینان شبکه در عملکرد آتی در ۱۰ سال آینده با عنایت به عوامل موثر در رشد بار مناطق و سیاستهای توسعه شبکه مبتنی بر اهداف برنامه‌های توسعه اقتصادی کشور
- ۸- داده‌های مورد نیاز جهت انجام مطالعات قابلیت اطمینان شبکه توزیع نیرو و روش‌های ثبت و گردآوری آنها [۸]
- ۹- کاربرد مناسب نتایج مطالعات قابلیت اطمینان شبکه توزیع نیرو [۹، ۱۰]
- ۱۰- شناسایی قطعاتی از سیستم توزیع نیرو که بهبود قابلیت اطمینان آن بیشترین تاثیر را در افزایش قابلیت اطمینان شبکه دارد [۱۱]
- ۱۱- توجه به ارزش سرویس^(۲) برق برای انواع مصرف کننده‌ها و احتساب زیانهای اقتصادی و غیر اقتصادی ناشی از قطع سرویس [۶، ۷]
- ۱۲- توجه به روش‌های هماهنگ در حفاظت شبکه توزیع نیرو [۱۲]

روشهای متعددی برای انجام محاسبات بكمک کامپیوتر در گذشته پیشنهاد شده‌اند [۱۳، ۱۴] اما با توجه به امکانات موجود و توانائی‌های کامپیوترهای شخصی بسته نرم افزاری جامعی برای انجام مطالعات قابلیت اطمینان شبکه‌های توزیع نیرو توسط مولف در دست تهیه می‌باشد.

عوامل خطأ و حالات غير معمولى در شبکه توزيع

در صد عمدہ‌ای از خطاهای شبکه‌های توزیع نیرو خطاهای لحظه‌ای بوده و در صد کمتری از نوع خطاهای دائمی هستند. عوامل خروج لحظه‌ای یا دائم و یا کاهش کیفیت سرویس را می‌توان بشرح زیر خلاصه کرد [۱۲] :

۱ - خطای تجهیزات شبکه مثل ترانسفورماتور، برقگیر یا ریکلوزر^(۱)

۲ - خطای تجهیزات مشترکین مثل پست‌های خصوصی یا تجهیزات برق کارخانه‌ها

۳ - اضافه بار

۴ - برخورد هادیها با شاخه‌های درخت

۵ - اتصال زمین یا اتصال بین فاز توسط حیوانات

۶ - خروج برنامه ریزی شده به منظور نصب تاسیسات جدید

۷ - خروج برنامه ریزی شده به منظور نگهداری

۸ - ناشی از خطای پرستنل شرکت توزیع نیرو

۹ - ناشی از خطای مردم مثل برخورد اتومبیل با تیر برق در اثر تصادف

۱۰ - در نتیجه دزدی

۱۱ - در اثر عامل ناشناخته

خطای تجهیزات شبکه یا مشترکین ممکن است در اثر رعد و برق، طراحی، ساخت، نصب یا کاربرد غلط یا بعلل استهلاک عایق بلحاظ فرسودگی یا ناشی از وجود ناخالصی رخ دهد. عمدہ ترین حالات غير معمولی در شبکه توزیع عبارتند از اتصال کوتاه روی خطوط، اضافه بار سیستم و خرابی تجهیزات. عمدہ ترین علل این اتفاقات عبارتند از شرایط جوی، حیوانات و یا انسان. عمدہ ترین دلایل اتصال کوتاه روی خطوط عبارتند از بادهای تند که موجب بهم خوردن هادیها می‌شود و یا موجب برخورد شاخه‌های درختها با خطوط می‌شود، برف و یخ‌بندان که موجب تجمع تدریجی یخ روی هادی خطوط شده و منجر به قطع خط و افتادن آن روی زمین می‌شود. رعد و برق می‌تواند سبب اعمال امواج با ولتاژ بالا و در نتیجه موجب عملکرد وسائل

نقاط ضعف
در
استفاده از
- ۱
حالته برای
زیادی دار
- ۲
لحظه‌ای
های بیش
فضای ح
دارای
- ۳
سیستم
ابعاد
۴۸۵۷۶

- ۳
محاسبه
حاصله
منطقی
- ۴
لذا محا
جز در
روش

حافظتی و باز شدن خطوط یا موجب آغاز جرقه بین خطوط شود. همچنین سویچینگ^(۱) و فروزنده^(۲) نیز می‌توانند منشاء اضافه ولتاژ باشند. عوامل اصلی ایجاد اضافه بار رشد بی رویه جمعیت، کوچ روستاشینیان به شهرها و عدم رعایت اصول علمی پیش بینی رشد بار در برنامه ریزی توسعه شبکه هستند.

عمده ترین تجهیزات حفاظت پست ها و شبکه توزیع نیرو عبارتند از فیوز فشارقوی، فیوز محدود کننده جریان، فیوز کات اوت^(۳)، کلیدهای فشارقوی بدون بار یا سکسیونر، کلیدهای قطع بار یا سکسیونر قطع بار، کلیدهای قدرت یا دئنکتور، ریکلوزر و انواع رله های حفاظتی مثل رله دیفرانسیل و .... متسافانه در شبکه های توزیع نیرو در ایران خصوصاً در شبکه های هوائی بلحاظ قابلیت دسترسی بیشتر و به استناد در معرض دید بودن تجهیزات حفاظتی کافی نصب نمی‌شوند و یا در بعضی موارد بلحاظ مشکلات هماهنگی عملکرد تجهیزات حفاظتی آنها را از خط خارج می‌کنند. چنانچه با تمهداتی مثل تقویت حفاظت، اتو ماسیون^(۴) توزیع و تحلیل رخدادها و شناسائی عوامل خطا در جهت بهبود روش‌های مقابله با خطا اقدام کنیم سطح قابلیت اطمینان شبکه توزیع نیرو ارتقاء می‌یابد.

روشهای محاسبه قابلیت اطمینان شبکه توزیع نیرو

در انجام محاسبات قابلیت اطمینان شبکه های توزیع نیرو از روش‌های متعددی می‌توان استفاده کرد. اهم این روشها عبارتند از:

۱- روش فضای حالت [۵]

۲- روش شبیه سازی مونت کارلو^(۶) [۲]

۳- روش شبکه [۱، ۲]

۴- روش تخمین [۱۰]

۵- روش تحلیلی مبتنی بر مدل RELRAD [۱۴]

1 - Switching

2 - Ferroresonance

3 - Cut out fuse

4 - Automation

5 - Monte Carlo

نقاط ضعف روش فضای حالت

در ارزیابی قابلیت اطمینان شبکه های توزیع نیرو بدلایل زیر باید حتی المقدور از استفاده از روش فضای حالت اجتناب کرد:

۱ - معمولاً تعداد عناصر شبکه های توزیع آنقدر زیاد است که حتی با فرض یک مدل دو حالته برای هر عنصر در شبکه تعداد حالات بسیار زیاد شده و حل آنها نیاز به حافظه فوق العاده زیادی دارد.

۲ - معمولاً تاثیر شرایط مختلف آب و هوا، نگهداری، زمانهای سویچینگ و خطای لحظه‌ای در محاسبات قابلیت اطمینان نقش دارند ولی برای لحاظ نمودن آنها مجبوریم از مدل های بیش از دو حالته برای عناصر استفاده کنیم و این امر شدیداً منجر به افزایش ابعاد ماتریس فضای حالت می‌شود. برای مثال اگر مدل یک شبکه دارای ۱۰ عنصر ۲ حالته باشد سیستم دارای ۱۰۲۴ حالت بوده و باید معادلات ماتریسی ۱۰۲۴ در ۱۰۲۴ را حل کنیم. برای همین سیستم فرض مدل ۳ حالته سیستم دارای ۵۹۰۴۹ حالت شده و ماتریس فضای حالت دارای ابعاد ۵۹۰۴۹ در ۵۹۰۴۹ است. تعداد حالات سیستم با فرض ۲۰ عنصر دو حالته برابر با ۱۰۴۸۵۷۶ و ۲۰ عنصر ۳ حالته برابر با ۳۴۸۶۷۸۴۴۰ است.

۳ - معمولاً در روش فضای حالت برای کاهش تعداد حالات مورد مطالعه و حجم محاسبات از کلیه ترکیب های رخداد بیش از دو واقعه بطور همزمان صرفنظر می‌شود اما خطای حاصله باضافه خطای مربوط به گرد کردن اعداد آنقدر زیاد است که استفاده از این روش را غیر منطقی می‌سازد.

۴ - نیاز به استفاده مکرر از برنامه نوشته شده برای قسمتهای مختلف شبکه توزیع نیرو، لذا محاسبه قابلیت اطمینان بر اساس روش فضای حالت بلحاظ حجم زیاد محاسبات و حافظه بجز در مورد شبکه های خیلی کوچک عملأً غیر ممکن است.

روش شبیه سازی مونت کارلو

یکی از عمدۀ ترین مشکلات در بررسی قابلیت اطمینان شبکه های توزیع نیرو در

دسترس نبودن آمار دقیق خاموشی‌ها و علل آنهاست در نتیجه نمی‌توان بطور دقیق نرخ متوسط زمان خروج (زمان تا تعمیر^(۱) یا زمان تا جداسازی^(۲)) قطعات شبکه را بدست آورد. از طرفی در مدلسازی با روش‌های شبکه یا فضای حالت معمولاً "فرض می‌شود که توابع چگالی احتمال زمان خروج و زمان تا خرابی هر دو توزیع نمائی هستند. این فرض برای زمان تا خرابی قطعاتی که آزمون‌های کنترل کیفیت مربوط به دوره اولیه عمر خود را قبل از تهیه و نصب در شبکه گذرانده باشند قابل قبول است اما برای زمان خروج بلحاظ دخالت عوامل متعددی مثل فرهنگ کار، مدیریت تعمیر و نگهداری و سیستم تدارکات و انبارداری قطعات یدکی مورد سؤال است.

با استفاده از روش شبیه سازی مونت کارلو می‌توان با استفاده از یک نگاشت مناسب و یک مولد اعداد تصادفی با توزیع یکنواخت هر توزیع مورد نظر برای چگالی احتمال زمان تا تعمیر، زمان تا جداسازی، زمان تا خرابی یا زمان سویچینگ هر یک از قطعات شبکه را شبیه سازی نمود و سپس با توجه به ساختار منطقی عملکرد شبکه معیارهای قابلیت اطمینان مورد نظر را محاسبه نمود. این نوع شبیه سازی ممکن است کامپیوتر بوده و نیازمند تکرار محاسبات در دفعات زیاد و میان‌گیری نتایج بدست آمده می‌باشد.

روش شبکه

روش شبکه بر فرض دو حالت بودن عناصر و سیستم استوار بوده و با توجه به قابلیت تعمیر و یا تعویض قطعات سیستم توزیع نیرو یکی از مناسبترین روش‌های ارزیابی قابلیت اطمینان این شبکه‌ها بشمار می‌رود. در این روش با توجه به معیار مورد نظر و ساختار شبکه مدل‌های منطقی قابلیت اطمینان برای شبکه تعریف شده و سپس محاسبات انجام می‌شوند. پارامترهایی که برای توصیف قابلیت اطمینان شبکه بکارگرفته می‌شوند عبارتند از:

۱- نرخ متوسط خرابی سیستم

۲- متوسط زمان خروج

۳- میزان متوسط عدم آمادگی^(۱) سیستم

قابلیت اطمینان عناصر شبکه

عناصر تشکیل دهنده شبکه توزیع نیرو قابل تعمیر و یا تعویض هستند. معمولاً در صورت از کار افتادن قطعه ای از این سیستم آن قطعه تعمیر و مجدداً نصب می‌شود و چنانچه تعمیر قطعه مورد نظر غیر اقتصادی باشد و یا نیاز به زمان زیادی داشته باشد آن قطعه با یک قطعه سالم جایگزین می‌شود. از این رو برای مدلسازی عملکرد آنها در طول زمان از مدل ریاضی فرآیند بازسازی مکرر^(۲) که معرف تکرار مکرر تعمیر یا بازسازی (تعویض با درنظرگرفتن زمان مورد نیاز برای شناسایی و تعویض و بازگرداندن به سرویس) و کار مجدد آنها در شبکه می‌باشد. در این نوع مدلسازی کلیه عناصر سیستم را مستقل از یکدیگر و زمان تا خرابی و (با توجه به لزوم رعایت برنامه نگهداری تجهیزات شبکه) زمان تا تعمیر را نیز دارای مدل توزیع نمایی فرض می‌کنیم. در صورتیکه خرابی قطعه منجر به قطع سرویس بخشی از شبکه گردد تلاش می‌شود تا در اسرع وقت سرویس برق به این مصرف کننده‌ها بازگردانده شود. برای مدتی از زمان که طی آن n خطابخ دهد بفرض آنکه r_i زمان تا آمین تعمیر و m_i زمان تا آمین دوره کار قطعه باشد پارامترهای زیر را برای هر یک از عناصر سیستم تعریف می‌کنیم :

۱- متوسط زمان کار m

$$m = \frac{\sum_{i=1}^n m_i}{n}$$

۲- متوسط زمان خروج r

$$r = \frac{\sum_{i=1}^n r_i}{n}$$

قابلیت اطمینان

مدلسازی -

در م

کفایت می ک

خطوط و تغ

سیستمی با

در هریک از

بگذارد. مص

واسایل حفا

خط تغذیه

مشترکین را

نژدیکتر به

اتصال مشتر

تعداد مشتر

خاموشی

مدلسازی

در

اطمینان ش

موازی تبد

۱ - نظر

۲ - علا

۳- نرخ متوسط خروج

$$\lambda = \frac{1}{m}$$

۴- نرخ متوسط بازسازی

$$\mu = \frac{1}{r}$$

۵- متوسط زمان کار و خروج T

$$T = m + r$$

۶- تواتر خروج f

$$f = \frac{1}{T}$$

۷- عدم آمادگی A

$$\bar{A} = \frac{r}{T} = f \cdot r$$

نقش حفاظت^(۱) در ارتقاء قابلیت اطمینان

متاسفانه حفاظت در شبکه های توزیع نیرو در ایران که عمدهاً شعاعی با اتصال اضطراری باز هستند ضعیف است مخصوصاً در شبکه های هوایی که بدليل در معرض دید و در دسترس بودن، کمتر به امر حفاظت توجه شده است. بسیاری از انشعابات فرعی نیز فاقد حفاظت کات اوت بوده و معمولاً بجز در ابتدای خط قسمتهای مختلف خط فاقد وسایل قطع کننده هستند. البته معمولاً انشعابات فرعی کوتاه در زمان تاسیس فاقد فیوز در نظر گرفته می شوند ولی بعد از مدتی با رشد منطقه این انشعاب فرعی گسترش می یابد و چون از قبل فاقد فیوز بوده این مساله در بسیاری موارد نادیده گرفته می شود. در نتیجه ضعف حفاظت در اکثر موارد رخداد خطا بجای خاموشی موضعی منجر به قطع کامل سرویس تغذیه کننده می شود و این امر موجب پائین بودن شدید سطح قابلیت اطمینان شبکه است.

مدلسازی سری

در صورتیکه ساختار منطقی شعاعی باشد مدل سری برای قابلیت اطمینان سیستم کفایت می‌کند زیرا در این نوع سیستم سرویس هر مشترک تنها در صورت صحت عملکرد تمام خطوط و تجهیزاتی که بین آن مشترک و پست تغذیه کننده است تامین می‌شود. اما برای حصول سیستمی با چنین ساختار منطقی لازم است حفاظت شبکه توزیع طوری طراحی شود که خرابی در هریک از انشعابات فرعی نتواند روی سرویس تغذیه کننده اصلی به سایر انشعابات اثر بگذارد. مضارفاً خط تغذیه کننده اصلی باستی در حد فاصل بین انشعابات فرعی به کمک وسائل حفاظتی به بخش‌های مختلفی چنان تقسیم شود که در صورت خرابی یکی از قسمتهای خط تغذیه کننده اصلی تنها آن قسمت از خط از شبکه جدا شود و در نتیجه سرویس کلیه مشترکین روی آن قسمت از خط و مشترکین بعد از آن قسمت قطع شود ولی مشترکین قسمتهای نزدیکتر به پست متاثر از این رخداد نگرددند و در صورت وجود اتصال اضطراری با بستن این اتصال مشترکین بعد از قسمت جدا شده خط نیز در زمان کوتاهی برقدار شوند. بدین صورت هم تعداد مشترکینی که سرویس آنها قطع می‌شود شدیداً کاهش می‌یابد و هم متوسط زمان خاموشی و مقدار انرژی تامین نشده بطور قابل ملاحظه‌ای کم می‌شود.

مدلسازی سری موازی

در صورت پیچیدگی ساختار شبکه و عدم کفایت مدل سری برای محاسبه قابلیت اطمینان شبکه با بکارگیری روشهای مدلسازی قابلیت اطمینان، سیستم را به ترکیبات سری موازی تبدیل نموده و سپس پارامترهای فوق را بکمک روابط زیر محاسبه می‌نمائیم.

۱- نرخ متوسط خروج از سرویس برای n قطعه سری

$$\lambda_s = \sum_{i=1}^n \lambda_i$$

۲- عدم آمادگی برای n قطعه سری

$$\bar{A}_s = \sum_{i=1}^n \lambda_i r_i$$

۱- نرخ قطعه
این معیار برابر
۲- متوسط
این معیار برابر
۳- عدم آما
این معیار برابر
چنانچه به م
تغذیه کننده
۴- تواتر متوا
این معیار برابر
حاصل جمع
(جمع روی کا

۵- مدت متوا
این معیار برابر
تعداد مشترکین
از خروج

بمنظور
معیارهای زیر نی
تعريف می شوند

۳- متوسط زمان تا تعمیر برای n قطعه سری

$$r_s = \frac{\bar{A}_s}{\lambda_s (1 - \bar{A}_s)} \approx \frac{\sum_{i=1}^n \lambda_i r_i}{\sum_{i=1}^n \lambda_i}$$

۴- نرخ متوسط خروج برای n قطعه موازی

$$\lambda_p \approx \frac{\prod_{i=1}^n \lambda_i r_i}{1 - \prod_{i=1}^n \lambda_i r_i} \sum_{i=1}^n \frac{1}{r_i}$$

۵- عدم آمادگی n قطعه موازی

$$\bar{A}_p \approx \prod_{i=1}^n \frac{\lambda_i r_i}{1 + \lambda_i r_i} \approx \prod_{i=1}^n \lambda_i r_i$$

۶- متوسط زمان خروج برای n قطعه موازی

$$r_p = \frac{1}{\sum_{i=1}^n \frac{1}{r_i}}$$

سپس با ترکیب روابط مطابق با مدل شبکه میزان قابلیت اطمینان شبکه محاسبه می شود.

مجموعه های کمینه قطع و تحلیل حالات خطأ

در صورتیکه ساختار منطقی شبکه پیچیده تر باشد و مدلهاي فوق کفايت نكشند می توانیم از مجموعه های کمینه قطع و یا مجموعه های کمینه وصل برای توصیف سیستم استفاده کنیم. با تحلیل حالات خطأ و اثرات آن نیز می توان با توجه به نوع تجهیزات حفاظتی و ساختار شبکه تمامی حالات خطأ و اثر هر یک را روی عملکرد شبکه بررسی نمود.

معیارهای قابلیت اطمینان سیستم

معیارهای مختلفی جهت ارزیابی قابلیت اطمینان شبکه های توزیع نیرو بکار می روند. این معیارها از نقطه نظر کیفیت سرویس مشترکین در نقاط بار یا در سطح هر یک از تغذیه کننده ها و یا در سطح کل سیستم توزیع نیرو در یک منطقه یا شهر محاسبه می شوند. معیارهای متداول برای ارزیابی قابلیت اطمینان شبکه های توزیع نیرو در نقاط بار عبارتند از :

۱- نرخ قطع سرویس در نقاط بار (LIR)

این معیار برابر است با متوسط تعداد دفعات قطع سرویس مشترکین در نقاط بار در سال

۲- متوسط زمان قطع سرویس نقاط بار (LID)

این معیار برابر است با متوسط زمان قطع سرویس مشترکین در نقاط بار در سال

۳- عدم آمادگی سالانه نقاط بار (LAU)

این معیار برابر است با احتمال عدم آمادگی سرویس برق در نقاط بار در سال

چنانچه به معیارها در سطح یک تغذیه کننده توجه شود [۹] دو معیار زیر را می‌توان برای هر تغذیه کننده تعریف نمود:

۴- توادر متوسط قطع تغذیه کننده (FAIF)

این معیار برابر است با متوسط تعداد دفعات قطع تغذیه کننده و مقدار آن مساویست با نسبت حاصل جمع نرخ سالانه خروج هر قطعه از تغذیه کننده ضربدر تعداد مشترکین متأثر از خروج

(جمع روی کلیه عناصر تغذیه کننده) به تعداد کل مشترکین متأثر از خروج

$$FAIF = \frac{\sum_i \lambda_i C_i}{\sum_i C_i}$$

۵- مدت متوسط قطع تغذیه کننده (FAID)

این معیار برابر است با نسبت حاصل جمع سالانه زمان خروج هر قطعه از تغذیه کننده ضربدر تعداد مشترکین متأثر از خروج (جمع روی کلیه عناصر تغذیه کننده) به تعداد کل مشترکین متأثر از خروج

$$FAID = \frac{\sum_i U_i C_i}{\sum_i C_i}$$

بمنظور در نظر گرفتن شدت و اهمیت خروج‌های اضطراری در کل سیستم توزیع

معیارهای زیر نیز با بکارگیری معیارهای فوق و تعداد مشترکین یا مقدار بار نقاط مطالعه تعریف می‌شوند:

یت نکنند

ف سیستم

حفاظتی و

ار می‌روند.

تغذیه کننده

معیارهای

۶- متوسط تواتر قطع سیستم (SAIF)

این معیار برابر است با نسبت تعداد کل دفعات قطع سرویس مشترکین به تعداد کل مشترکین

$$SAIF = \frac{\sum_i \lambda_i C_i}{\sum_i C_i}$$

۷- متوسط زمان قطع سیستم (SAID)

این معیار برابر است با نسبت کل زمان قطع سرویس مشترکین به تعداد کل مشترکین

$$SAID = \frac{\sum_i U_i C_i}{\sum_i C_i}$$

۸- متوسط تواتر قطع مشترکین (CAIF)

این معیار برابر است با نسبت تعداد کل دفعات قطع سرویس مشترکین به تعداد کل مشترکین متاثر شده، در محاسبه تعداد کل مشترکین متاثر شده C'_i مشترکینی که سرویس آنها بیش از یک بار قطع شود تنها یک بار محسوب می‌شوند.

$$CAIF = \frac{\sum_i \lambda_i C_i}{\sum_i C'_i}$$

۹- متوسط زمان قطع مشترکین (CAID)

این معیار برابر است با نسبت حاصل جمع کلیه زمان های قطع سرویس مشترکین به تعداد کل دفعات قطع سرویس مشترکین

$$CAID = \frac{\sum_i U_i C_i}{\sum_i \lambda_i C_i}$$

۱۰- متوسط عدم آمادگی سیستم (SAU)

این معیار برابر است با نسبت کل ساعت قطع سرویس مشترکین به کل ساعت تقاضای سرویس

$$SAU = \frac{\sum_i U_i C_i}{\sum_i 8760 C_i}$$

۱۱- انرژی تامین نشده (ENS)

این معیار برابر است با مقدار کل انرژی تامین نشده توسط سیستم که از حاصل ضرب متوسط بار در زمان سالانه قطع سرویس نقاط بار (جمع روی کلیه نقاط بار) محاسبه می‌شود.

$$ENS = \sum_i L_{ai} U_i$$

۱۲- متوسط انرژی تامین نشده (AENS)

این معیار برابر است با مقدار متوسط انرژی تامین نشده توسط سیستم و برابر است با نسبت انرژی تامین نشده به تعداد کل مشترکین، در محاسبه تعداد کل مشترکین متاثر شده مشترکینی که سرویس آنها بیش از یک بار قطع شود تنها یک بار محسوب می‌شوند.

$$AENS = \frac{\sum_i L_{ai} U_i}{\sum_i C_i}$$

۱۳- متوسط انرژی تامین نشده مشترکین (ACC)

این معیار برابر است با نسبت انرژی تامین نشده توسط سیستم به تعداد کل مشترکین متاثر از قطع سرویس

$$ACC = \frac{\sum_i L_{ai} U_i}{\sum_i C_i}$$

روش تخمین

عملکرد مدارات اصلی توزیع و آماریکه می‌بایستی در تحلیل کیفیت سرویس دهی شبکه بکار گرفته شوند متاثر از عوامل عدیده‌ای هستند. بر اساس تجربه عملی شرکتهای توزیع نیرو عموماً با نحوه عملکرد سیستم و عوامل ریسک^(۱) متوجه عناصر مختلف شبکه بخوبی آشنا هستند و انجام اصلاحات روی شبکه را با اتکاء به شناخت و ارزیابی عملکرد بخش‌های مختلف آن انجام می‌دهند. ایرادی که به این روش وارد است آنست که اصلاحات معمولاً پس از رخدادن خرابی انجام شده و نمی‌توانند بصورت سازمان یافته‌ای در اصلاح و بهینه سازی شبکه بکار گرفته شوند. از طرفی آمار دقیق و جامعی که بتوان به اتکاء آن نرخهای خرابی عناصر سیستم

۴- روش

بسته به

خرابی متقد

قسمتی از

این نکته پر

ضریب ۵

ضریب ۱

۵- تعداد م

مشترک

تعیین معیار

می‌گیرد.

بدین ترتیب

قطع سرویس

برای انتشار

لذا چنانچه

است با

روش تحلیل

روز

بار در شبکا

است. در این

تقسیم بندی

را محاسبه نمود در دست نمی‌باشد. نظر به اینکه قابلیت اطمینان شبکه توزیع وایسته به ساختار و عناصر آن شبکه است می‌بایستی با توجه به عوامل فوق نقاط ضعف شبکه شناسایی و جهت افزایش قابلیت اطمینان سیستم عناصر شبکه بهینه سازی گردند.

روش تخمین قابلیت اطمینان شبکه را بدون اتكاء به آمار خرابیها بر اساس ساختار شبکه، کیفیت عناصر و روشهای حفاظتی و میزان عوامل تهدید کننده شبکه بطور تقریبی ارزیابی می‌نماید. برای هریک از تغذیه کننده‌های شبکه تاثیر عوامل طول و نوع هادی، ابزار قطع کننده مثل سکسیونر یا کات اوت فیوز یا بریکر وصل مجدد و تعداد مشترکین هر بخش از مدار یا کل مدار تعذیه کننده را می‌توان با استفاده از برنامه‌های مدیریت پایگاه اطلاعاتی یا صفحه گسترده مثل ۱-۲-۳, dBASE lotus foxpro محاسبه نمود.

برای تخمین قابلیت اطمینان هر قسمت از مدار توزیع به عوامل زیر باید توجه شود:

۱- طول خط به کیلومتر L

با توجه به اینکه هر چه خط طولانی‌تر باشد بیشتر در معرض خطأ قرار دارد طول خط رابطه مستقیم با نرخ خرابی دارد.

۲- نوع هادی W

برای منظور نمودن احتمال پارگی سیم تحت شرایط طوفان بسته به نوع هادی نصب شده این ضریب برابر با $1/\alpha$ برای کابل و $1/\beta$ برای سیم منظور می‌گردد.

۳- ضریب در معرض خطأ بودن T

خطاهای سیستم توزیع شدیداً "روی کیفیت و امنیت و قابلیت اطمینان شبکه اثر می‌گذارند. بهترین روش برای برخورد با مساله خطاهای شبکه توزیع روشهای تحلیل عوامل خطازا و مقابله اصولی از طریق اعمال برنامه‌های مناسب نگهداری و بکارگیری طرحهای بهتر خط و تجهیزات شبکه است.

ضریب در معرض خطأ بودن بسته به وضعیت درختها عددی بین $1/\alpha$ و $1/\beta$ منظور می‌شود. این ضریب از $1/\alpha$ برای یک کیلومتر خط در شرایط بدون درخت شروع شده و بصورت یکتابع نمایی بشکلی افزایش می‌یابد که با ۱۲۵ درخت در هر یک کیلومتر خط به مقدار ۱ می‌رسد.

۴- روش حفاظت S

بسته به روش حفاظتی اعمال شده در طول مسیر شبکه برای حفاظت خط مورد مطالعه نزد خرابی متفاوت خواهد بود زیرا وسائل حفاظتی می توانند با رفع خطاهای موقت مانع خروج قسمتی از شبکه از مدار شده و تواتر خروج اضطراری را کاهش دهند. لذا بمنظور لحاظ نمودن این نکته برای ریکلوزر ضریب 55% و برای بریکر مدار 6% و برای فیوز محافظت شده^(۱) ضریب 75% و برای فیوز محافظت نشده^(۲) ضریب 85% و برای انشعباب فاقد حفاظت ضریب 1 منظور گردد.

۵- تعداد مشترکین تغذیه شده از خط C

مشترکین تغذیه شده از خط مورد مطالعه از خروج اضطراری آن خط متأثر می شوند لذا در تعیین معیار مشترک - ساعت قطع سرویس تعداد مشترکین بعنوان یک ضریب مد نظر قرار می گیرد.

بدین ترتیب K متناسب است با زمان قطع سالانه و KC متناسب است با مشترک ساعت سالانه قطع سرویس

برای انشعباب یا بخش زام K_j برابر است با

$$K_j = L_j \cdot T_j \cdot W_j \cdot S_j$$

لذا چنانچه تعداد مشترکین روی کلیه بخشها یا انشعباب های شبکه را نیز منظور نمائیم KC برابر است با

$$KC = \sum_{j=1}^J K_j C_j$$

روش تحلیلی مبتنی بر مدل RELRAD

روش تحلیلی مبتنی بر مدل RELRAD برای محاسبه معیارهای قابلیت اطمینان نقاط بار در شبکه های شعاعی توزیع ارائه شده [۱۴] و مبتنی بر مدل سازی کامپیوتری توابع توزیع است. در این روش شبکه توزیع بر اساس موقعیت تجهیزات قطع اتمات به بخش های مختلف تقسیم بندی می شود. ابتدا مدل منطقی برای توصیف هر بخش تهیه و سپس محاسبات قابلیت

قابلیت اطمینان
بیشتر از ۰
بدون شبکه
چنانچه با
معیارهای
ضعف شد
سرمیس
دو ما
۰-۱
اهمی
مقدار ایم
احتمال
-۲
این
دارند مث
تعريف
روشها
برخور
خطای
در مس
کیفیت

اطمینان نقاط بار با توجه به امید ریاضی نرخ خروج، زمان تا تعمیر و زمان تا جداسازی برای کلیه عناصر این بخش از شبکه بر اساس مدل ریاضی توابع توزیع چگالی احتمال هر قطعه محاسبه می شود.

بجای استفاده از مجموعه کمینه قطع در این روش از تاثیر خطای هر قطعه روی سرویس نقطه بار مورد نظر استفاده می شود. ضمناً در این مدل امکان اتصال حلقه باز، کابل رزرو متحرک و پست یا مولد متحرک نیز پیش بینی شده است. در این مدل قطعات به دو گروه تقسیم بندی می شوند. گروه اول قطعاتی هستند که خروج آنها منجر به خروج سرویس نقطه بار به میزان زمان تا تعمیر آنها می شود و گروه دوم قطعاتی هستند که خروج آنها منجر به خروج سرویس نقطه بار به میزان زمان تا جداسازی می شود. در فرمول زیر تابع جمعی توزیع یک قطعه $F_i(t)$ با احتساب توابع جمعی توزیع زمان تا تعمیر F_{ri} و زمان تا جداسازی $F_{kj}(t)$ و نرخهای مربوطه داده شده است.

$$F_i(t) = \frac{\sum_i F_{ri}(t) \lambda_i + \sum_j F_{kj}(t) \lambda_j}{\sum_i \lambda_i + \sum_j \lambda_j}$$

رتبه بندی عناصر در شبکه

مقادیر دقیق نرخ های خروج اضطراری عناصر شبکه و متوسط زمان تا تعمیر و متوسط زمان تا جداسازی معمولاً در دسترس نمی باشند لذا یا از آماری که در نتیجه مطالعات قبلی تهیه شده [۱۸] باید استفاده نمود و یا با بررسی آمار محدود موجود از رخدادهای شبکه نرخ های مورد نیاز را بطور تقریبی بدست آورد. بدیهی است که آمار بکار گرفته شده در محاسبات قابلیت اطمینان عموماً بدقت گویای رفتار واقعی قطعات شبکه در شرایط اضطراری نیستند بلکه معمولاً متوسط رفتار قطعات سیستم در زمان محدودی که آمار رخدادها ثبت شده و موجود می باشد بکار گرفته می شود. از طرفی اتفاقات در شبکه های هوایی معمولاً بیشتر در شرایط طوفان و یا یخبندان رخ می دهدند و در این شرایط از یک سو بلحاظ شرایط بد جوی عیب یابی و تعمیر یا تعویض قطعه آسیب دیده توسط پرسنل اتفاقات شبکه بیشتر بطول می انجامد و از سوی دیگر سایر بخش های شبکه در این شرایط بیشتر تحت فشار بوده و احتمال خرابی آنها

بیشتر از میزان متوسط آماری است. ضمناً متوسط زمان تا تعمیر نیز بسته به هوائی یا زمینی بودن شبکه و بسته به شرایط آب و هوایاً متفاوت با مقدار متوسط آماری است. بدین دلیل چنانچه با استفاده از معیارهای نسبی نقش قطعات در قابلیت اطمینان سیستم بعنوان مکمل معیارهای قابلیت اطمینان سیستم قطعات را رتبه بندی نمائیم دیدگاه بهتری نسبت به نقاط ضعف شبکه بدست آورده و می‌توانیم با صرف حداقل هزینه بیشترین میزان بهبود کیفیت سرویس را بدست آورد.

دو معیار زیر را می‌توان بدین منظور بکار گرفت:

۱- معیار اهمیت ساختاری

اهمیت ساختاری ساده ترین معیار نسبی نقش قطعات در قابلیت اطمینان سیستم است. مقدار این معیار برای هر قطعه مساویست با مشتق جزئی احتمال خرابی سیستم نسبت به احتمال خرابی آن قطعه و از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$IST_j \equiv \frac{\partial P_{sf}}{\partial P_j} = P[S_f \mid j \text{ failed}] - P[S_f \mid j \text{ operates}]$$

۲- معیار اهمیت بحرانی

این معیار با توجه به اینکه معمولاً بهبود قابلیت اطمینان قطعاتی که قابلیت اطمینان بیشتری دارند مشکل‌تر از افزایش قابلیت اطمینان قطعاتی است که دارای قابلیت اطمینان کمتری هستند. تعریف شده است و از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$ICR_j \equiv \frac{P_i IST_i}{P_{sf}}$$

روشهای بهبود کیفیت سرویس

در شبکه‌های هوایی بجز خطاهای ناشی از تجهیزات شبکه عمدۀ ترین عامل خطابرخورد با درخت است و در شبکه‌های زمینی حیوانات عامل عمدۀ خطاب محسوب می‌شوند. خطاهای ناشی از درخت در شرایط برف و بیخ و طوفان بیشتر رخ می‌دهد. تعداد درخت‌های موجود در مسیر خط و میزان رشد آنها و احتمال برخورد شاخه‌ها با خط، میزان رعایت حریم خط و کیفیت برنامه نگهداری در خصوص زدن شاخ و برگ مزاحم درختها همه عوامل تعیین‌کننده در

داده‌سازی برای

مال هر قطعه

روی سرویس

وزرو متحرک

تقسیم بندی

بار به میزان

وج سرویس

ک قطعه F با

جهای مربوطه

F_i(t) =

سیر و متوسط

ت قبلی تهیه

که ترخ‌های

سبات قابلیت

بیستند بلکه

نه و موجود

در شرایط

عیب یابی و

تجامد و از

خرابی آنها

نرخ خطای ناشی از برخورد با درخت می‌باشد.

برای بهبود عملکرد شبکه توزیع می‌توان از تمهداتی مثل شاخه زنی و تقویت حفاظت شبکه استفاده نمود یا تغییرات فیزیکی ساختاری اعمال نمود. از ساده‌ترین روش‌های افزایش قابلیت اطمینان شبکه توزیع نیرو می‌توان قطع شاخه‌های تهدیدکننده درختها و همچنین نصب فیوز روی شاخه‌های فرعی از مدار اصلی را نام برد. اقدامات عمدۀ تری مثل تعویض هادی یا انتقال بار یک یا چند شاخه انشعابی از مدارات اصلی شبکه به مدار دیگر نیز می‌توانند برای افزایش قابلیت اطمینان شبکه مد نظر قرار گیرند. همچنین می‌توان شبکه را به درجه اتصال بالاتری ارتقاء داد. مثلاً می‌توان ساختار شبکه را به حلقوی باز ارتقاء داد و بدین منظور لازم است برای رعایت معیار قابلیت سرویس سطح مقطع خط اصلی تغذیه کننده متناسب با چگالی بار مورد نظر منطقه انتخاب شده و از پست تا پست یکسان باشد [۱۸].

بطور خلاصه عمدۀ ترین اقدامات جهت بهبود کیفیت سرویس دهی شبکه توزیع نیرو

شرح زیر است:

۱ - افزایش وسایل قطع کننده دستی و اتومات برای جداسازی بخش‌های مختلف خط

تغذیه کننده اصلی

۲ - نصب فیوز برای انشعاب‌ها و نصب فیوز پشتیبان

۳ - تعویض کابل‌های قدیمی و متعلقات آنها

۴ - برنامه منظم شاخه زنی

۵ - نگهداری مرتب و نصب حفاظت مناسب برای ترانس توزیع

۶ - تقویت مدیریت اتفاقات شبکه برای کاهش متوسط زمان خروج

۷ - آموزش پرسنل تعمیرات و تقویت ابیار به منظور کاهش متوسط زمان تعمیر تجهیزات

شبکه

۸ - تحلیل خطاهای و شناسائی عوامل خطا

۹ - شناسائی ضعیف ترین قطعات شبکه و تعویض آنها

۱۰ - ارتقاء سطح درجه اتصال شبکه

۱۱- نصب سیستم های عیب نما برای تعیین سریع محل خطا

۱۲- تجهیز وسائل قطع کننده به کنترل از راه دور

۱۳- اتوماسیون دیسپاچینگ توزیع

نتیجه گیری:

در این مقاله روش‌های محاسبه قابلیت اطمینان شبکه‌های توزیع نیرو با عنایت به ویژگیهای ساختاری این شبکه‌ها ارائه شد و معیارهای سنجش حساسیت برای رتبه‌بندی عناصر شبکه معرفی گردید. همچنین روش‌های بهبود کیفیت سرویس‌دهی شبکه‌های توزیع نیرو ارائه گردیده و به نقاط ضعف شبکه‌های توزیع نیرو در ایران اشاره شد. در این راستا پیشنهادات زیر جهت تقویت و ارتقاء کیفیت سرویس این شبکه‌ها مورد تأکید است: ارتقاء حفاظت شبکه، تعویض هادیهای قدیمی، برنامه منظم شاخه‌زنی، تقویت مدیریت‌های اتفاقات و تعمیرات شبکه.

مراجع:

- [1] R. Billinton and R. N. Allan , "Reliability Evaluation of Power Systems ", Plenum Press, New York, 1984 .
- [2] R. Billinton and R. N. Allan , "Reliability Assessment of Large Electric Power Systems ", Kluwer Academic Publishers, 1988 .
- [۳] علی پیروی - محسن نائب زاده، "بهینه سازی قابلیت اطمینان سیستم های قدرت" ، دومین کنفرانس شبکه سراسری برق، کنفرانس توانیور، تهران ، ۲۴ آبان ۱۳۶۶ ، ص ۵۷ الی ۶۸.
- [۴] علی پیروی - محسن نائب زاده، "روشهای محاسبه قابلیت اطمینان سیستم های قدرت" ، نشریه دانشکده مهندسی دانشگاه فردوسی مشهد، جلد ۱ شماره ۱ ۱۳۶۸ ص ۲۷ الی ۴۷.

- [5] R. N. Allan, E. N. Dialynas and I. R. Homer, "Modelling and Evaluating the Reliability of Distribution Systems" , IEEE Transactions on Power Apparatus and Systems, Vol. PAS-98, No. 6, Nov./Dec. 1979, pp. 2181 – 2189 .
- [6] N. E. Chang, "Evaluate Distribution System Design by Cost Reliability Indices", IEEE Transactions on Power Apparatus and Systems, Vol. PAS-96, No. 5, September/October 1977 .
- [7] E. Wojczynski, R. Billinton and G. Wacker, "Interruption Cost Methodology – A Canadian Commercial and Small Industry Survey" , Presented at the IEEE/PES 1983 summer meeting, L.A. , CA. July 17–22, 1983.
- [8] IEEE Recommended Practice for Design of Reliable Industrial and Commercial Power Systems, ANSI/IEEE Standard 493-1980 .
- [9] Saul Goldberg, William F. Horton, "Analysis of Feeder Service Reliability Using Component Failure Rates," IEEE Transactions on Power Delivery, Vol. PWRD-2, No. 4, October 1987, pp. 1292–1295.
- [10] Sidney R. Gilligan, "A Method for Estimating the Reliability of Distribution Circuits" , IEEE Transactions on Power Delivery, Vol. 7, No. 2, April 1992, pp. 694 – 696 .
- [11] G. J. Anders, "Evaluation of Importance and Related Reliability Measures for Electric Power Systems" , IEEE Transactions on Power Apparatus and Systems, Vol. PAS-102, No. 3, March 1983, pp. 527 – 537.
- [12] Application and Coordination of Reclosers, Sectionalizers, and Fuses, IEEE Tutorial Course 80 EH0157-8-PWR.

- [13] R. N. Allan, R. Barazesh and S. Sumar, "Reliability Evaluation of Distribution Systems Using Graphic-Based Interactive Computational Methods" , IEEE Transactions on Power Apparatus and Systems, Vol. PAS-101, No. 1, January 1982, pp. 212–218 .
- [14] M. Padopoulos, N. D. Hatziargyriou and M. E. Paradakis, "Graphic Aided Interactive Analysis of Radial Distribution Networks" ,IEEE Transactions on Power Delivery, Vol. PWRD-2, No. 4, October 1987, pp. 1297–1302 .
- [15] R. Billinton and M. S. Grover, "Reliability Assessment of Transmission and Distribution Schemes" , IEEE Transactions on Power Apparatus and Systems, Vol. PAS-94, No. 3, May/June 1975, pp. 724–732 .
- [16] Mo-yuen Chow, Leroy S. Taylor, "A Novel Approach for Distribution Fault Analysis" , IEEE Transactions on Power Delivery, Vol. 8, No. 4, October 1993, pp. 1882–1888 .
- [17] Gerd Kjolle, Kjell Sand, "RELRAD- An Analytical Approach for Distribution System Reliability Assessment" , IEEE Transactions on Power Delivery, Vol. No. 199 , pp. 809 – 814 .
- [18] "Open Loop Distribution System Design" , IEEE Transactions on Power Delivery, Vol. 8, No. 4, October 1993, pp. 1900–1906.

[5] R. N.

the P

Power

pp. 2

[6] N. E

Indice

Vol.

[7] E.

Metho

Presen

1983.

[8] IEEE

Com

[9] Saul

Using

Vol.

[10] Sid

Distr

No.

[11] G.

Meas

Appa

[12] Ap

IEEE